preek	4 mei 2025 (Dodenherdenking)
thema	**Gebed om recht**
tekst	Openbaring 6:10: ‘O heilige en betrouwbare Heer, wanneer zult U de mensen die op aarde leven eindelijk straffen en ons bloed op hen wreken?’

liturgie:	Dit huis, een herberg onderweg (Kerkboek 163)
begroeting	Glorie, glorie, glorie aan het lam (Opwekking 294)
kindermoment	kinderlied: God is altijd bij je (Opwekking kids 321; https://www.youtube.com/watch?v=VIM8tJcbMnA&t=2s&)
kinderen naar hun club	
gebed	
lezen Openbaring 6:1-11	O God, de vreemde volken zijn gekomen (DNP Psalm 79)
preek	
het grote gebod	We believe in God the Father (Opwekking 347 origineel)
dodenherdenking	Geduchte God, hoor mijn gebeden (Psalm 43:1,4 oude berijming)
	Mijn schild ende betrouwen zijt Gij, o God, mijn Heer! (Liedboek 708:6)
gebedspunten	
gebed	
kinderen komen terug	
collecte	
lezen 1 Korintiërs 15:58	Stil, mijn ziel, wees stil (Opwekking 717)
zegen	

Op deze vierde mei staat het gebed centraal van ‘de zielen onder het altaar’.

Dit gebed staat te lezen in het laatste boek van de Bijbel. Johannes vertelt in dat boek dat hij aan de voet van het altaar ‘zielen’ ziet die luid roepen: *‘O heilige en betrouwbare Heer, wanneer zult U de mensen die op aarde leven eindelijk straffen en ons bloed op hen wreken?’* (Openb. 6:10)

Bij het gebed van deze ‘zielen’ zijn heel veel vragen te stellen. Laat ik er eens een paar noemen. Wie zijn de ‘zielen’ die dit gebed bidden? Hoe zijn ze aan de voet van het altaar beland? Is dat eigenlijk wel een fijne plek? Waarom bidden ze dit gebed? Op welk moment doen ze dat? Wie spreken ze aan in hun gebed? Mogen ze dit gebed eigenlijk wel bidden? En zo zijn er vast nog wel meer vragen te stellen.

Op al die vragen worden uiteenlopende antwoorden gegeven. De één weet zeker dat het zus zit en een ander weet zeker dat het zo zit en volgens een derde zijn de antwoorden van de eerste twee helemaal fout en moet je het totaal anders uitleggen. Je loopt het risico dat je compleet verdwaalt in alle vragen en antwoorden, en dat je op den duur alleen nog maar weet te zeggen: ik snap er niks van! hou maar op! veel te moeilijk! Dat zou jammer zijn want dan heb je er net niks aan, terwijl het juist bedoeld is als een bemoediging. God wil ons laten zien wat gebeurd is en wat nog gaat gebeuren. Hij wil ons zo aansporen om trouw te zijn aan Hem en om Jezus Christus te volgen: het lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt. *Daarom* vertelt God ons iets over ‘de zielen onder het altaar’.

Hun gebed is een gebed om recht.

We gaan zo meteen dit gebed wat beter bekijken. Maar het is niet handig om het als een los gebed te bekijken. Laten we eerst eens op een rijtje zetten wat aan dit gebed voorafgaat.

In Openbaring 4 vertelt Johannes dat hij een kijkje mag nemen in de hemel.

Hij ziet daar een troon: de troon van God; hij ziet ook iemand zitten op die troon: God! Verder ziet hij rondom de troon van God andere tronen: tronen waarop vierentwintig

oudsten zitten. En vlakbij de troon van God ziet hij vier wezens; elk wezen heeft een ander uiterlijk maar ze lijken toch ook op elkaar want elk wezen heeft zes vleugels (zodat ze wendbaar zijn naar alle kanten) en heel veel ogen (zodat ze God nooit uit het oog verliezen en steeds oog hebben voor wat er om hen heen gebeurt). Die vier wezens brengen alle eer aan God, non stop. En de vierentwintig oudsten stemmen ermee in.

In Openbaring 5 ziet Johannes een lam verschijnen.

Het lam ontvangt een boekrol uit de hand van degene die op de troon zit. Die boekrol kan niet zomaar geopend worden want hij is verzegeld met zeven zegels; niemand heeft het recht om de zegels te verbreken; alleen het lam! Als dat duidelijk is, werpen de vier wezens zich op de grond om dit lam te eren. De vierentwintig oudsten doen mee; zij hebben de gebeden van de gelovigen bij zich; zij zingen een loflied omdat het lam met zijn bloed heel veel mensen heeft vrijgekocht en hen bij elkaar heeft gebracht; de oudsten beseffen dat het lam daarom de boekrol mag openen; juist daarom zingen ze: Glorie aan het lam! Eindeloos veel engelen stemmen in met dat eerbetoon voor het lam. Ze werpen zich met z'n allen in aanbidding neer voor God en voor het lam.

In Openbaring 6 vers 1-8 vertelt Johannes wat er gebeurt als het lam de eerste vier zegels één voor één verbreekt.

Bij elk zegel roept één van de wezens: Kom! Dat commando klinkt zo luid dat het wel een donderslag lijkt. Op dat commando verschijnt een ruiter; op het commando van elk volgend wezen verschijnt een volgende ruiter te paard. Vier ruiters zijn het in totaal; een afschuwelijk kwartet: een ruiter op een *wit* paard, een ruiter op een *vuurrood* paard, een ruiter op een *zwart* paard, een ruiter op een *vaalgeel* paard.

Het begin *klinkt* goed want wit is een aanduiding van zuiverheid.
Verderop in het boek Openbaring wordt Jezus Christus aangeduid als een ruiter op een wit paard. Dan wordt zijn naam gegeven ('Trouw en betrouwbaar') en dan wordt erbij gemeld dat hij een rechtvaardig vonnis velt en een rechtvaardige strijd voert (Openb. 19:11-16).
Maar hier is het wit van het eerste paard *duivelse imitatie*. De ruiter is ervan overtuigd dat zijn vrede heilzaam is voor de hele wereld. Wat een grootspraak!

Je zou bij deze ruiter kunnen denken aan sterke mannen uit het verleden.
Je kunt denken aan iemand als Alexander de Grote die met geweld voor vrede had gezorgd in een ongelooflijk uitgestrekt gebied.
Je kunt denken aan iemand als keizer Augustus die vrede had bewerkt in het Romeinse rijk maar die voor het handhaven van die vrede enorme legers moest inzetten die overal optraden als goed geoliede moordmachines.
Je kunt denken aan iemand als Napoleon die een enorm rijk vestigde ten koste van heel veel slachtoffers.
Je kunt denken aan iemand als Hitler die in het begin van de Tweede Wereldoorlog zijn triomfen vierde maar daarbij gruwelijke misdaden liet plegen.

Je zou bij deze ruiter ook kunnen denken aan mannen uit onze eigen tijd: aan de leider van China, aan de leider van Rusland, aan de leider van de Verenigde Staten; sterke mannen die ervan overtuigd zijn dat ze van de ene overwinning naar de andere gaan.

De ruiter op het *witte* paard rijdt gewapend rond. Hij doet of hij het al gewonnen heeft maar hij is nooit tevreden en hij is steeds uit op meer: meer macht, meer invloed, meer ontzag.

De gevolgen zijn vreselijk:

het wordt oorlog (het *vuurrode* paard): mensen hakken op elkaar in en slachten elkaar af;

mensen lijden honger (het *zwarte* paard): er is gebrek aan alles; het eten wordt onbetaalbaar maar er is daarbij sprake van volstrekte willekeur;

de dood heerst (het *vaalgele* paard): mensen sterven door oorlogsgeweld, door honger, door ziekten ...

Afschuwelijk is het.

Wat doet dit met Johannes? Hij moest eerst huilen omdat het er op leek dat de boekrol gesloten moest blijven (Openb. 5:4). Het was een groots moment dat de boekrol werkelijk geopend kon worden. Maar wat Johannes vervolgens ziet en hoort is vreselijk. Wat doet dit met hem? Dat vertelt hij niet. Het lijkt haast of hij onbewogen zit te kijken naar de horrorfilm die zich voor zijn ogen afspeelt.

Wat een ellende.

En dan volgt het gebed van 'de zielen onder het altaar'. Johannes vertelt erover in Openbaring 6 vers 9-11.

Wie zijn die zielen? Het gaat om *christenen*, christenen die afgeslacht zijn.

Tijdens hun leven hebben ze het Woord van God aanvaard inclusief wat Jezus Christus daarover getuigd had. Zo hebben ze geleefd, aan dat Woord waren ze trouw, en juist dat was de reden dat ze gehaat werden, dat ze als sta in de weg werden gezien, dat ze vermoord zijn. Ze zijn slachtoffer geworden van de vier verschillende ruiters die Johannes zag.

Waar zijn die zielen? Ze zijn in de hemel.

Johannes ziet dat ze zich bevinden aan de voet van het altaar. Bij dat altaar moet je denken aan het altaar in de tempel in Jeruzalem. Het gaat niet om het brandofferaltaar dat *buiten* de tempel op het tempelplein stond maar het gaat om het gouden altaar *in* de tempel, het altaar waarop wierook werd verbrand om de gebeden te begeleiden van de mensen die in gebed waren op het tempelplein. Dat altaar is gebouwd naar het hemelse voorbeeld dat Johannes ziet: het altaar in de hemel waar wierook wordt geofferd en waar de gebeden klinken (Openb. 8:3-4).

Gestorven christenen zijn in de hemel in gebed, aan de voet van het altaar.

Ze bidden om wraak.

Dat gebed doet denken aan allerlei passages uit het Oude Testament, bijvoorbeeld Psalm 79.

In Psalm 79 klinkt de *klacht* dat het ondenkbare toch gebeurd is. Het land van God is bezet, het huis van God is ontwijd, de stad van God is verwoest. Dat kon niet! Dat was onmogelijk! Maar het is toch gebeurd. De dienaren van God zijn vermoord en iedereen was er blij om.

In Psalm 79 klinkt een *schuldbelijdenis*. De dienaren van God beseffen dat het hun eigen schuld is dat dit allemaal gebeurd is; dat spreken ze dan ook uit. Ze vragen om vergeving. Ze vragen om herstel. Ze vragen om een nieuw begin.

In Psalm 79 klinkt daarna ook het gebed om *wraak*. Het bloed van Gods dienaren moet worden gewroken. Iedereen die Gods dienaren heeft vermoord moet daar voor boeten, dubbel en dwars. God moet dat doen. En dan is voor zijn dienaren de weg vrij om de verhalen door te vertellen over God die grote dingen doet.

Mag zo'n gebed om wraak eigenlijk wel?

Misschien vind je het wel moeilijk dat deze zielen bidden om Gods *straf* over hun moordenaars. Misschien zou je liever willen dat ze zouden bidden om de *bekering* van hun moordenaars en om de *vergeving* van de schuld van hun moordenaars. Ik kan begrijpen dat je om die reden zou zeggen: zo'n gebed moet je niet bidden; dat past niet bij christenen. Maar hoe kijkt *God* naar zo'n gebed? Mag het van *God*?

Ja! God aanvaardt dit gebed.

Moet je maar kijken hoe er in de hemel op wordt gereageerd.

De zielen onder het altaar worden niet vermanend toegesproken. Ze krijgen niet te horen: ho ho! wraak mag niet! dat is uit den boze! Geen woord van kritiek op hun gebed.

Er gebeurt iets anders. Ze krijgen witte kleren aan en daaraan kun je zien dat God hun gebed aanvaardt en dat God hun een taak geeft in de aanbidding van God. Verder krijgen

ze te horen: ‘Je moet geduld hebben. Er zullen nog meer slachtoffers vallen maar het duurt niet zo lang meer.’

Wat moeten wij hier mee? wij die niet in de hemel zijn maar gewoon hier op aarde?

Je zult maar in China leven en beroofd zijn van je gezin en van je huis en van je vrijheid omdat je betrapt werd op het bezit van een Bijbel en op het feit dat je de inhoud van die Bijbel deelde met je kinderen en hun vrienden. Geduld jongen! Poeh!

Je zult maar in Gaza leven, tussen de meedogenloze terreur van Hamas en het niets ontziende tegengeweld vanuit Israël. Geduld jongen! Ja ja!

Je zult maar in Nigeria leven met elke dag de dreiging dat je kinderen samen met hun klasgenoten worden ontvoerd zoals dat al gebeurde met zoveel andere schoolkinderen. Geduld jongen! Hoe houd ik het vol?

Je zult maar in Mexico leven, te midden van bendegeweld waarbij alles draait om het grote geld dat te verdienen valt met drugs; en de overheid staat machteloos. Geduld jongen! Je kunt niet meer!

Je zult maar in Nederland leven en moeten verwerken dat er voor ons land na 80 jaar vrede nu weer een serieuze dreiging van oorlog is. Je moet onder ogen zien dat de oorlog eigenlijk al aan de gang is. Geduld jongen! Maar je zou het niet kunnen verdragen dat je je moet voorbereiden op afschuwelijke rampen!

God wil je bemoedigen.

God is eerlijk over wat er allemaal gebeurd is aan verschrikkelijks en Hij is er ook eerlijk over dat er nog allerlei verschrikkelijks aan staat te komen. Hij maakt het niet mooier dan het is.

God is open over christenen uit het verleden, christenen die leefden bij het Woord van God, die bij God hun heil zochten, die daarbij soms de meest verschrikkelijke dingen hebben meegemaakt, die nu bij God in de hemel zijn, vlakbij Gods troon. Deze christenen beseffen dat de strijd nog niet gestreden is. Ze bestaan immers nog als *zielen*; ze zijn nog niet opgestaan met een nieuw lijf in een nieuw leven. Ze kijken vol verlangen uit naar de nieuwe wereld maar die is er nog niet. Ze bidden! voor jou! voor mij! Bijzonder hè? om dat te mogen weten! dat in de hemel voor ons gebeden wordt, dat daar aandacht is voor het leven van ons (mensen). Het is bemoedigend om te horen dat God krachtig reageert op het gebed in de hemel.

Hij heeft de regie.

Hij trekt zijn handen niet af van zijn schepping en Hij geeft zijn mensen niet op. Het lam van God zit immers naast God op de troon: het lam van God dat de zegels van de boekrol één voor één opent, het lam van God dat het kwaad overwint (zelfs als het ons volledig in zijn greep lijkt te hebben), het lam van God dat de zonde van de wereld wegneemt (ook jouw zonde! ook mijn zonde!). Glorie aan het lam!

Zo bemoedigt God ons om te leven.

Om te bidden tegen het onrecht en voor het recht, en verder ook: om alles te doen wat in ons vermogen ligt om onrecht te bestrijden en om recht te doen.

Alle eer aan God!